Ն. 156 ԴԵԿԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ 11 ՉԱՐՇԵՆԹԻՀ 1878

ԹԻՐԱԼԱՆԸ ԷՖԷՐԸ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՑԱԹԼԱՐԸ

ՕԹԱՄԱՆՅԱՆ ԻՇԽԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 150 »
Իւչ այլըգ . . . . . 70 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիլէ։

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՇԽԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 300 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիլէ։
Բօսնա իւնրէթի տախիլ տիր։

Մէմալիրի էնէպիլիէտէ վէ գայիմէ թէտավիլ իթմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէլի վէ եախօտ բօսնա իւնրէթի, սիրքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունանագ տրը։

1 ղրուշլուգ գայմէ

ՄԻՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻՈՒՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱԻՐԷՑԻ ՃԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻՎԱՆԱԹ ԳԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչուն

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղ.
3 ինճիու սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 ինճիբ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ։

Ինթուտ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իբանաթըն պէհէր սաթրը իչուն,

2 ինճի վէ 5 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 ինճիու սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիլէ։

Մէվստտր նաֆիյա տայիր մուսլմանան մէճմանէն գաղրկ օլունուպ, պիլ իֆթիխար տէրճ իտիլէճէք տիր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Գիւրբճի խանընտա նումէրօ 7 տէ վէ Մաթպասաը էինէ մէզբիւր խանտա նումէրօ 26 տա տըր։ — Ղազէթամըզա այիտ բեանֆէյի մէվատ հաղգընտա, տօղրուտան տօղրույա իտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կէլէճէկի կիպի, ֆեանֆէյի մեթեաթիպին տախի անընց նամընա Ֆէօնտերիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ XI ԴԵԿԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ

ՄՈՒՐԱԽԽԱՍԼԱՐ

Մուրախխասլարըն Կրան տիւք նէզտինէ վասբէ օլտուգլարընա տայիր կէլմիշ օլան Թէլէկրաֆտան պաշգա, շիմտիյէ գատար պիր Թէլէկրաֆ զուհուր էթմէտիյի, վէ հաթթա մուախխարէն կէօնտէրիլմիշ օլան Իզզէթ պէյլէ տիկէր պիր եավէրին Կրան տիւգ նէզտինէ վիսուլէրինի իյմա իտէր պիր խապէր օլմատըզը հալտէ, Պէյօղլունտա Թապ օլունան ֆրանսըզճա զաղէթալէրին էքսէրիսի, վէ անլէրտէն ալարագ Սթանպօլ զաղէթալէրի բէք չաբուք իլէրի սէյիրթէրէք, միւթարէքէնին ագտ օլտուղունա տայիր Թէլէկրաֆլար կէլմիշ օլտուղունու եազըյօրլար իսէ տէ, պիզիմ բէք մէվսուգ մահալլէրտէն էթտիյիմիզ Թահգիգաթ նէթիճէսինտէն պէօյլէ պիր խապէր հէնուզ զուհուր էթմէտիյի, վէ զուհուրի տախի զայրի միւմքին օլտուղու անլաշըլմըշ տըր։

Պէօյլէ պիր ճէսամէթլի վէ էհէմմիյէթլի մատտէ հագգընտա էօյլէ պիր դաչ սաաթ զարֆընտա հէման գարար վէրիլիպ, իչէ նէթիճէ վէրմէք գապիլ օլմաեաճաղը տէր քեար օլուպ, կիտէն մուրախխասլարըն հէր նէ գատար շիմտի մէզունիյէթի քեամիլէլէրի վար իսէ տէ պու մէզունիյէթ տախի իչի գօլայլաշըրմայըպ, հաթթա տահա զիեատտէ Թէէխիր խէպիլէճէյի, վէ պէօյլէ պիր մուհիմմ մէսէլէտէ, մուրախխասլարըն քէմալի Թէէնի վէ տուր էնտիշլի քէլէ տավրանաճաղը պէտիտար օլտուղու ճիհէթլէ շիմտիյէ գատար պու խուսուսա պիրնէթիճէ վէրիլմէսի զայրը միւմքին իսէ տէ, ինշալահ պիր իքի կիւնէ գատար պու պապտէ գաթի պիր խապէր ալընաճաղը մէմուլ տըր։

Անճագ միւթարէքէնին ագտը հէր հալտէ մուսամմէմ վէ մուգարրէր տիր։ Տէվլէթէյն պէյնինտէ ագտ օլունաճագ միւտաէհէ չարթլարընդն մուախխարէն պիր էվրաբա գօնկրէսսասսունա արզ օլունաճաղը սէօզլէրի կիթտիքճէ թագվիյէթ պուլմագտա տըր։ Պու կիւնէ գատար իշլէր պու մէրքէզտէ ծլուպ, պատէղին պու պապտէ հէր նէ մալիմաթա տէսթրէս օլունուրսա պիտիրիլէճէյի միսիլլու, սահիհ պիր մալիմաթ ալընամատըգտա, բիվայէթ նէչրիյէ թէշվիշի էզհանտան սարֆը նազար գէլընաճաղը պէեան օլունուր։

— Ռուսպալլար բազար էրթէսինտէն պէրու Էսիրնէյի խթիլա իթտիլէր։ Տախիլի շէհրտէ ումուրու զապթայա պիր ֆըրգա դաղադ թարաֆընտան նազարէթ իտիլմէքտէ տիր։ Պաղը եօլճուլար եօլ թէզքէրէլէրի, Ռուսիա մէմուրլարը թարաֆընտան թէմհիր իտիլէրէք տիւն վէ պու կիւն Սթանպօլա վասբէ օլտուլար։

Միւթարէքէ հէնիւզ ագտ օլունմատըզընտան թարաֆէյնտէն հարաքեաթը ասքէրիյէ տեվամ իտիլմէքտէ տիր։

Սիւլէյման բաշա մայէթինտէ իւչ ֆըրգա օլտուզու հալտէ Դավալայա վասբէ օլտու վէ գուվվէի ասքէրիյէնին Տէրսաատէթէնագի զըմնընտա Թէլէկրաֆլա վաբօրլար կէօնտէրիլմէսինի պէյան էթտի։

Ֆէրիգ Փուատ բաշա տախի ֆըրգասբյլա պէրապէր Սէլանիք եօլունա տօղրու չէքիմէքտէ տիր։ Ռումէլինին ոայիր ճիհէթլէրինտէ պուլունան ասքէրին քեաֆֆէսի Զաթալճա խաթթը իսթիհքեամաթընն տախիլինէ չէքիլէրէք իգթիզայը հալտէ Տէրսաատէթի մուհաֆաղա իտէճէք տիր։

(Ֆար տիւ Պօսֆօր)

—

Տիւնքի կիւն զաթը սամիի հազրէթի Սէրասքէրի իլէ Խարիճիյէ նազարէթի վէքեալէթինի իյիգա էթմէքտէ օլան Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրի, մապէյնի Հիւմաեունու Միւլիւքեանէտ պուլունտուգլարը կիպի, ագշամ իւղերի զաթը սամիի Սատարէթբէնահի տախի մապէյնի Հիւմաեունա տավէթ օլունարագ, պաղը մէվատտը մուհիմմէ իւզերինէ միւզաքէրէ իտիլմիշ տիր։

—Պուրղաղ թարաֆընտա Զէրքէսէլին, Խրիսթիեան ահալիսի հագգլարընտա, մուախխարէն իճրասընա միւթէճասը օլտուգարը տինայէթ վէ հապասէթին խապէրի Տէրսաատէթէ վասբէ օլուր օլմազ, մէրգումէրին ախզու կէրիթիթիյէ, հագգլարընտա միւճազաթը չէտիտէնին իճրասը թէնպիհ օլունտուղու կիպի, պիր գըթա տախի զըրհը սէֆինէ կէօնտէրիլէրէք, վագը օլան ույղունսուզլուզուն էօնիւ ալընմասը խուսուսունա մուպաշէրէթ օլունմուշ, վէ օ թարաֆտան դաչան Խրիսթիեան ահալիյի միւսթէսնապէն, Լոյտ գումբանեասը վաբօրլարընտան պիրիսի, Սթամպօլա մուվասէլէթ էթմիշ տիր։

—Իզմիտտէ պաղը ույղունսուզ հալէր վուգու պուլտուղունու իշէթտիք վէ սըհհէթի հալի պա թէլէկրաֆ իսթիֆսար էթմիշ օլտուղումուզտան ճէվապը վիրուտինտէ, զաղէթամըզա տէրճ իտիլմէքտէ տիր։

—Լէվանթ Հերալտըն Վարնատան ալտըգը խուսուսի թէլէկրաֆ տէր։

Վարնա 9/21 քեան. սանի

Ճումաա էրթէսի Ռուսլար Ռուսճուղու շէտիտէն թօքա թութտուլար։ Բաղար կիւնիւ տէօրթ պէօլիւք սիվարի Ռուսիա ասքէրի Տօպրուճատա Բաղարճըգ ճիհէթինտէ պիր քէշֆ էճրա էթմիշ վէ Մըսըր բիատէ ասքէրիյէ պիր մուհարէպէ վուգուա կէլմիշ տիր։

Ռուսլար 60 նէֆէր թէլէֆաթ վերտիքտէն սօնրա բիճաթ էթտիլէր. ասասքիրի Մըսըրյէնին թէլէֆաթը տախի 20 նէֆէրտէն իպարէթ տիր։

Ճէնէրալ Զիմմէրման Տօպրուճատա 2000 արապա ալմըշ տըր։

—Թունա վիլայէթի մէպուսու իղզէթլու Գաղանճեան Ցակոբ էֆէնտինին, Ռուսճուգտա պուլունտուգլարը զէմանտէ միլլէթ վէ վաթան ուղրունա նէ տերէճէ ֆէտադաբէրլէգլարը իճրասընա հիմմէթ իյլէմիշ օլտուղու տէֆա տէֆա զաղէթամըզա եազըլմըշ օլուպ, պու տէֆա տախի էֆէնտիի մումայիլէյհ, Ստամպօլտա սաքին օլտուղու Մուսալլա մահալլէսինտէ, պուլունան 70–80 գատար մուհաճիրիյին հագգընտա տախի հէր կէօնէ հիմմէթ վէ ինայէթի տիրիլ էթմէյիպ, մուհաճիրիյնի մէրգումէնին իաշէլէրի խուսուսունու տէր էօհտէ իտէրէք իպրազը մուասիրի համիյէթ իյլէտիյի իշիտիլմիշ, վէ, էֆէնտիի մումայիլէյհին, շու հիմմէթ վէ զայրէթլէրի, տօղրուսու շաեանը թահսին օլմազլէ տերճի սահիֆէյի մէֆխէրէթ գըլընմըշ տըր։

— Դաատը քէօյիւնէ իշլէմէքտէ օլան վաբօրլարըն տիւնքի կիւն սաաթ 9½ սէֆէրինի իճրա իտէն վաբօրուն չարդը գըրըլարագ, ահալի ֆէվգէլատէ խավֆ ու թէլաշա աուչար օլմուշ, վէ հավանըն լոտոս օլմասը, շու թէլաշը թէզեիտ էթմիշ իսէ տէ, էլհամտուլլահ պիր կէօնէ սագաթլըգ օլմայարագ ահալի քէօրբիյէ չըգարըլապիլմիշ տիր։

— Հէր նէ գատար Տէվլէթը Ալիյէ մուրախխասլարը Գըզանլըգտա իսէ տէ, Գըզանլըգ իլէ Տէրսաատէթ արասընտա օլան Թէլէկրաֆ Թէլլէրինի տիւշմէն պօզմուշ օլտուղունտան, պունլար Տէրսաատէթ իլէ մուխապէրաթը Վիէննա Թարիգիյլէ վէ սէֆարէթ վասբէթասըյլա իճրա իտէյօր։

— Զաթը հազրէթի Բատիշահինին պու կիւնլէրտէ մէպուսան մէճլիսի միւզաքէրաթընտա հազրը պուլունաճաղը բիվայէթ օլունույօր։ Տաիրէի մախսուսէլէրինտէ թէտարիքեաթ իճրա իտիլմէքտէ տիր։

— Էվվէլքի կէճէ վէ տիւն շըմէնարֆեր իլէ պիր չօգ մուհաճիր կէլէրէք իսքեան օլունմագտա պուլունմուշլար տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

Լօնտրա 21 քեանունի սանի։ Ղազէթալար Միհրհատ բաշա հազրէթլէրինին մուհաճիրիյին Օսմանիյէ յէ մուավէնէթ թալէպի զըմնընտա Ինկիլթէրրա ահալիսինէ խիթապէն թէրթիպ էյլէտիյի պէյաննամէյի նէշր իտիյօրլար։

Սթանտար զաղէթասը տէյօր քի Ռուսլարըն Տէրսաատէթ իւզէրինէ եիւրիւմէլէրի բարլամէնթոտան ագճէ թալէպ էթմէք վէ Ինկիլթէրրանընն Ագ տէնիզ տօնանմասընա հարէքէթ էմր վէրիլմէք կիպի պաղը թէտապիրի հարպիյէ էթթիխազընը իճապ էտէճէք տիր։

Լօնտրա, 21 քեզա.

Մէճլիսի մէպուսանտա Միւսիւ Տիլվին, Ռուսիա օրտուլարընդն թէէխիր հարաքեաթընը բրճա եօլունտա գրալիչա թարաֆընտան Ռուսիա իմբէրաթօրունա մէքթուպ եազըլըպ եազըմատըզընը սիւալ էթմիշ տիր։

Մալիյէ նազիրը Սըր Սթաֆֆօրթ Նօրթգօթ, պէօյլէ պիր մէսէլէյէ թէշէպպիւսիւնտէն էվվէլ, պու խուսուսա տայիր բարլամէնթօնուն ըէյի իսթիհսալ իտիլէճէյինի պէեան, վէ Ռուսիանընն շէրայիթի սուլհիյէսի նէտէն իպարէթ իտիյինի պիլմէեօր իսէ տէ, պու պապտէ զաղէթալարընն վերտիյի մալիմաթընն զայրը սահիհ օլտուղունու տերմէեան իյլէմիշ, վէ Ռուսիանընն պու մատտէ հագգընտա իրսալ իտէճէյի թահրիրաթընն վիրուտինէ ինթիզար օլունմագտա պուլունտուղունտան, պու կիպի մէվատտը մուհիմմէ հագգընտա ֆարզիեաթ իլէ ուղաշմագ պէյհուտէ օլտուղունուր իլավէ էթմիշ տիր։

Լօնտրա 22 քեզա.

Պու կիւն Լօրտլար գամարասընտա, գրալիչանընն նումգունա վէրիլէն ճէվապնամէյէ ճէվապ օլարագ երինէ գրալիչանընն պիր պէեաննամէսի գրաաթ օլունտու։ Իշպու պէեաննամէ իլէ գրալիչա, ահալինին մէնֆաաթ վէ էմնիյէթի հալինին իսթիհսալ վէ իսթիհզարը զըմնընտա, քէմալը մերթէպէտէ մուավէնէթ վէ զայրէթ իտէճէյինի պէեան իտէյօր։

Աթինա 22 քեզա

Հիյէթի վիւքելա ագտը մէշվերէթ իտիպ, պիր գաչ սաաթլար միւզաքերէ էթթիքտէն սօնրա, պէյնլերինտէ էթիֆագը ատան ալտըգը խուսուսի թէլէկրաֆ տէր։

Վարնա 9/21 քեան. սանի

Ճումաա էրթէսի Ռուսլար Ռուսճուղու շէտիտէն թօքա թութտուլար։ Բաղար կիւնիւ տէօրթ պէօլիւք սիվարի Ռուսիա ասքէրի Տօպրուճատա Բաղարճըգ ճիհէթինտէ պիր քէշֆ էճրա էթմիշ վէ Մըսըր բիատէ ասքէրիյէ պիր մուհարէպէ վուգուա կէլմիշ տիր։

Ռուսլար 60 նէֆէր թէլէֆաթ վերտիքտէն սօնրա բիճաթ էթտիլէր. ասասքիրի Մըսըրյէնին թէլէֆաթը տախի 20 նէֆէրտէն իպարէթ տիր։

Ճէնէրալ Զիմմէրման Տօպրուճատա 2000 արապա ալմըշ տըր։

—Թունա վիլայէթի մէպուսու իղզէթլու Գաղանճեան Ցակոբ էֆէնտինին, Ռուսճուգտա պուլունտուգլարը զէմանտէ միլլէթ վէ վաթան ուղրունա նէ տերէճէ ֆէտադաբէրլէգլարը իճրասընա հիմմէթ իյլէմիշ օլտուղու տէֆա տէֆա զաղէթամըզա եազըլմըշ օլուպ, պու տէֆա տախի էֆէնտիի մումայիլէյհ, Ստամպօլտա սաքին օլտուղու Մուսալլա մահալլէսինտէ, պուլունան 70–80 գատար մուհաճիրիյին հագգընտա տախի հէր կէօնէ հիմմէթ վէ ինայէթի տիրիլ էթմէյիպ, մուհաճիրիյնի մէրգումէնին իաշէլէրի խուսուսունու տէր էօհտէ իտէրէք իպրազը մուասիրի համ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ ԵՎ ՐՈՒՍԻԱ

Պու Նարալբգ պու իբի պէօյիւք միլլէթին ահվալնա տրգգաթ իտիւպ տէ իսթիղրապա կիրիֆթար օլմամազ գապիլ տէյիլ տիր։ Պիրիսի պիզէ տիւշմէն օ պիրիսի պիզէ տօսթ ։ տիւշմէն պրագմամագ իսթէր քի ։ տօսթ տօսթլուլուղունու ։ վէ փօսթ պրագմամագ իսթէր քի Ֆուշմէն տիւշմէնպիյինի թէքմիլ իճրա իթսին։ պումինասիպէթ իլէ էբի միլլէթ մաթպուաթը պէյնինտէ միւզաքէրէլէր միբճաաէլէր զուհուր իտէր ։ կիթաիքճէ գապարբը արթար թաշար ։ վէ էօյլէ գազիյէլեր զուհուրա կէլիր քի ։ տիւնեա նէրէտէն նէրէյէ կէլմիշ ։ վէ պու կիւնքի կիւն տիւնեայա հիւքմ իտէն նէ տիր։ վէ հիւքմ իտէն նէ իսէ տէ նէ տէրէճէ գուվվէթ իլէ հիւքմ իտէպիլիյօր ։ պունլար աղնաշլրլրգ ։ տիւնեա ալէմ իչիւն պէօյիւք իպրէթ վէ պէօյիւք նասիհաթ ալաճագ սահիհլիքլէր մէյտանա չրգայօր։

Պիր թէրաֆտա պէօյիւք վէ գուվվէթլի ։ վէ սէքսէն տօգսան միլիօն ահալի սահիպի պիր տէվլէթ։ Միւսթագիլ իւլ րէյ պիր իմբէրաթօր չ վէ հէր իրատէսինի ինֆազ իտիճի նասմաար վէ սահիպի իգթիտար պիր պաշ վէքիլ ։ անտէ սէքսէն միլիոն մահվ օլուպ եալընըզ իբի քիչի կէօրիւնիւր ։ Ալէգսանար ։ վէ կօրչագօֆ ։ գուսուրու հէր գաչ միլիօնա պալիզ օլուր իսէ օլսուն ։ էլտէ պիր ալէթ ։ վէ էօյլէ պիր ալէթ քի ։ իսթէրլէրսէ բարա օլուր ։ իսթէրլէրսէ ասքէր վէ իսթէրլէրսէ հէր հարէքէթլէրինի ալգըլամագ իչիւն պիր ավազ պիր սէտա ։ անտէ հէր չէյ իրատէ տիր ։ էմր տիր ։ էօրֆ տիւր ։ անտէ հէր չան ։ հէր չէրէֆ ։ հէր ազամէթ պէր եա պիր գաչ ատամա տրբ ։ գուսուրու եա գուլ եա պէնտէ տիր։

Ամանտ տէսբօթլուղա տէսբօթլուգ ։ գրլրճա գրլրճ ։ եա թօքա թօք իլէ ճէվապ վէրիլմէք ։ հէր վագթ թէճվիզ օլունմազ ։ անտէ թէֆէքքիւր ։ միւթալաա վէ միւլահազա հիւքմիտէր ։ անտէ պիր զալէպէ եա ֆիլթուհաթ չէրէֆի՞ վէ պունլարա միւթաալիգ ալգըշլար հիչ տիր չ անտէ իսթիպտատ վէ էօրֆ գուվվէթինէ ազլ վէ թէպտիր զալէպէ իտէր ։ անտէ տայիմի պիր մէնֆաաթ կէչիճի պիր չէրէֆէ թագատտիմ իտէր։

Իչթէ պու տուր պու կիւնքի կիւն պիրի պիրինէ գարշը չրգան իբի պէօյիւք միլլէթին ահվալի ։ քի պիզիմ սէպէպիմիզ պիրի պիրինէ խասմը ալուտ իսէլէրտէ ։ իբիսի տէ պաշդա պաշդա ֆիլիլ վէ հարէքէթտէ պուլունույօրլար։ Տավա պիզիմ իչին օլտուղունտան պունա ճիւմլէտէն զիատէ պիզիմ տրգգաթ իթմէմիզ վէ հիսսէ ալմամըզ լազըմ կէլիյօր։

Ֆարզ իտէլիմ քի պիր պէօյիւք տէվլէթ իւզերիմիզէ գրյամ իտիւպ մահվրմըզա գատար գաստ իտիյօր ։ վէ պու գաստ ինկիլիզին տէ մահվը տրը ։ պունու ինկիլիզ միլլէթի տէ թըպգը պէօյլէ կէօրիյօր ։ լաքին պիր պէօյիւք միւլահազա ինկիլիզի հալա սիլահա տավրանտրրամայօր ։ նէ ագճէ գըլլէթի վար ։ նէ տէ գուվվէթ ։ էօյլէ իսէ նիչին աճապա ։ քէնտիլէրի ինկիլիզ միլլէթինի սէօյլէթէլիմ վէ տիյնէյէլիմ։

Օնլար չէօյլէ տէեօրլար։ «սէքսէն եիւզ սէնէ թէճրիպէ իլէ աղնատրգ քի ։ հէր նէ հիքմէթ մէպնի իսէ տիւնեատա օլսաճագ չէյ օլուեօր ։ վէ հիչ պիր գուվվէթ ։ հիչ պիր ինսան ճաֆհար վէ զայրէթի օնա մանի օլամաեօր։

«Պու տէհրին իպթիտալէրինտէ եիրմի սէնէ զարֆընտա պիզ ։ պին միլեօն լիրա ։ վէ պիզէ վէ էվրօբաեա իբի միլեօն նուֆուս սարֆ վէ թէլէֆ իթտիրտիք ։ միւրատրմըզ Ֆրանսըզ ըէվօլիսիօնու ։ նու վէ Նաբօլէօն հիւքիւմէթինի մահվ իթմէք իտի ։ Օ վագըթտան պէրու հալա էվլատտան էվլատա վէ թօրունտան թօրունա ։ հէր սէնէ օ ճէնկլէր իչիւն օթուզար միլեօն լիրայա եագըն ֆայիզ վէրիեօրուզ ։ լաքին նէյէ եարատը ։ Ֆրանսըզ եինէ իսթէտիյի գատար ըէվօլիսիօն եարատը ։ իսթէտիյի վագըթ պիր Նաբօլէօն կէթիրտի հիւքիւմէթէ ։ վէ պունտան պէօյլէ նէ իսթէրլէրսէ եինէ օնու տա եարաճագլար տրը ։ օնլար հէր միւրատլարընը իճրա իտիեօրլար ։ պիզ հալէ ճէրիմէձինի չէքէեօրուզ վէ քիմ պիլիր տահա նէ վագըթլարա գատար տա չէքէճէյիզ։

«Լաքին նէ լազըմ պէօյլէ կէչմիշ չէյլեր իւզերինէ կէզինմէք ։ տահա տիւնքի չէյլերի տէրիսաթը իտէլիմ։

«Պունտան եիրմի տէօրթ սէնէ ագտէմ եիւզ միլիօն լիրա սարֆ իթտիք ։ վէ գըրգ պին գատար բէտէր վէ գարտաշլարըմզըն էօմրիւնէ գըյտըգ ։ պաշդա տէվլէթլերին սարֆիյաթ վէ թէլէֆաթը տա եինէ պաշդա ։

«Նէ իտի պունտան միւրատ ։ Ռուսիանըն տօնանմասը մահվ ։ վէ Օսմանլը իւզերինէ օլաճագ թարրուզաթ վէ թէճավուզաթընը մուէպպէտէն մէն էթմէք ։ եիրմի տէօրթ սէնէ կէչէր կէչմեզ ։ իչլեր նէ հալէ կէլտի ։ Ռուսլար Գարա տէնիզտէ նէ գատար տօնանմա եաբապիլիրսէ իսէ եաբմալըրնա եինէ պիզ ։ օ Գըրըմ սէֆէրինի եաբանլար ռուխսաթ վէրմէյէ մէճպուր օլտուգ ։ Օսմանլընըն մուհաֆազասընա կէլինճէ ։ Ռուսիանըն հէր վագթտան զիյատէ վէ տէհչէթլու պիր գուվվէթլէ Օսմանլընըն տալընա պէնտիյինի չիմտի կէօզ կէօրէ կէօրիյօրուզ ։ էօյլէ իսէ նէյէ եարատը կէրէք պիզիմ վէ կէրէք սայըր աէվլէթլերին պու գատար սարֆիաթը ։ վէ հալա ալթընտա էզիլտիյիմիզ պու գատար սարֆիյաթ։

Պու կիւն պիզ գալգսագ ։ վէ եալընըզ տա գալսագ ։ Ռուսիայը ։ էնէնպիլիրիզ ։ լաքին թէլէֆ իտէճէյիմիզ ագճէ միլիօնլար եիւզլէր իլէ սայըլաճագ ։ վէ թէլէֆ օլաճագ ասքէր եիւզ պինլէր իլէ ֆուգարանըն ալթընտա չիւրիւտիւյիւ ֆայիզ պէլքիմ իբի գաթ մէրթէպէ թատիլ իտիպ ։ պիր ան էվվել իատէի սուլհ վէ ասայիշէ տէլալէթ իտէճէք հալլերտէ պուլունաճագ տրը։ Պու քէշֆիմիզ սահիհէ չրգմաեբպ տա թարրուզ վէ թէճավուզ չիտտէթ քէսպ իթտիյի հալտէ ։ Ինկիլիզ միլլէթինին թէէնի վէ միւթալաաթը իլա նիհայէ մուհարէպէ իգթիզասընա մանի օլամազ զանն իտէրիզ։ լաքին պու տահա վագթա միւհթաճ տրը։

Պունտան պիզիմ տէ իսթիֆատ իտէճէյիմիզ չէյ տէ չու տուրքի ։ պիզ տէ Ինկիլիզ միլլէթի կիպի տիւշիւնիւպ ։ պիրտէն պիրէ սիլահա սարրլմայարագ ։ պիր գուվվէյի մանէվիյէյի գուվվէյի մատտիյէյէ թէրճիհ իտէյիտիք ։ բէք իհթիմալ տրը քի ։ հագգը մըզտա տահա խայբրը օլուր տու։ լաքին պունուն տա կէչմիշէ ֆայիտէսի օլմատըզընտան ։ ինշալլահ կէլէճէքտէ իսթիֆատէ օլունուր։ Պու մուպահասամըզտան սոնրա ։ պիզէ տօսթ օլան Մօրնինկ Բօսթ զազէթասընըն պիր պէնտինի տէ թէրճիւմէ իտիպ ։ զիյրտէ օգուեանլարըմզըն միւթալաասընա իհալէ իտէրիզ։

Ե. Զ. ԱՐԴԱՆ

Մօրնինկ-Բօսթ. 14 քեան. սան.

Տէվլէթը Օսմանիյէնին տիւշմէնէ մուգավէմէթ իչիւն մէյտանա չբգարտրզը գուվվէթին տահա նէ գատարատագ թահամմիւլիւ վար ։ պունու հէնիւզ քէշֆ իտէմէյիզ ։ լաքին սիւրէթը զահիրէյէ նաղարէն մուհարէպէնին խիթամ պուլաճագը տա բէք եագըն կէօրիւնիւր ։ վէ պէօյլէ պիր հալատ տէ միւսալէհէ շարթլարընըն պէյանի ։ զավպ հանկը թէրաֆ իսէ օ թէրաֆտան պէ.բէյնիր։ Սուլհա էսաս օլաճագ չէրայիթ ։ միւթիտիլ տէ օլապիլիր ։ չէտիտ տէ. չէրայիթի մէգքիւրէ չէտիտ օլուպ տա ։ մաղլուպ օլանըն տա պունլարը չար նաչար գապուլ իթմէյէ պիր մէՖպուրիյէթի օ. լաճագը հիսս օլունույօր իսէ ։ հանկը տէվլէթ եա տէվլէթլեր քի Ռուսիանըն շիտտէթինի մէն իթմէքտէն իսթիֆատ իթմէք նիյէթինտէ իսէլեր ։ օնլար իչիւն տերիզ քի ։ նուֆուզլարընը եա թէյսիրլերինի կէօսթերմէք իչիւն պիր սաաթ վէ պիր տագիգէ տախի զայպ իտէճէք վագթլարը օլմատըզը կիպի ։ պու նուֆուզ վէ թէյսիրլերինի տէ պէօյլէ պիր տաբ վէ թէհլիքէլի վագթտա թէվիլթալա աղնամայա գալգըշմայըպ ։ տիրլամաթ չինանընտա նէնտ տէմէք նէ իսէ վէ պիր իհթար տա հէր նէ իլէ գուվվէթ քէսպ իտէպիլիր իսէ օնլարը տա պէրապէր ալարագ պու իհթարէ թէշէպպիւս իթմէլի տիրլեր ։ Բարլամէնթ իչ կիւնէտէք աչըլաճագ տրը ։ վէ հիւքմտարըմզը օլսն գրալիչա հազրէթլերինին լիսանընտան չբգաճագ նութգու գապինէթիմիզ ։ շիւպհէսիզ պու կիւնտէն հաՖՖըլամագտա տրբրար ։ իմտի եա գընտա մէսէլէի շարգիյէ թէսվիյէրէզիր օլաճագընտան պէօյլէ պիր պուխարան արասընտա իթթիխազ իթմիչ օլաուղումուզ բօլիթիգա հէր նէ իսէ ։ օ պապտէ գրալիչանըն լիսանընտան թէճնիս մանալը լագըրտրլար իչիթիլմէմէսի իչիւն վիւքելայէ իսթար իթմէյէ տէ միլլէթիմիզին պիր հագգը վար։

Բարլամէնթ աչըլտըգտա ։ իյրատ օլունան բէսմի նութգլարտա էքսերիա իչիթիլէն պասմա գալբպ լագըրտրլար իկէ պու տէֆա միլլէթիմիզ խօշնուտ օլամազ։ Իբի տօսթ տէվլէթ պիրպիրի իլէ խուսրիզ մուհարէպէլերտէ պուլունույօր օլտուգլարընտան նաչը ըզհարը թէէսսուֆ իթմէք։ եախսա մուհարէպէնին մէնի ։ ինչիւն էլտէն կէլէն աիրիզ օրճնմատըզընը բարլամէնթէ թէպլիզ իթմէք կիպի չէյլեր ։ պու տէֆա քիֆայէթ իթմէյիպ ։ միլլէթ պունլարտան զիյատէ պիր շէյ տույմագ իսթէր ։ Ինկիլիզ մէնաֆիի այան աշիքեար մուխթարատա օլտուղու հալտէ ։ պիր Ինկիլիզ հիւքմտարընընը լիսանընա նէ քէլամլար եագըբը իսէ ։ գըրալիչայա օ քէլամլարը սէօյլէթմէլի տիր ։ Ինկիլիզ մէնաֆիի նէ տէյլ տիր պունլար բարլամէնթտէ թէզէքքիւր օլունապիլիր ։ Լաքին քէնտի զամիրինտէ հանկը չէյի Ինկիլիզ մէնաֆիի ատտ իտիյօր ։ վէ հիյնի հաճէթտէ անըն մուհաֆազասընը իթթիզամ իտէյօր իսէ գրալիչայա նասիհաթ վերմէլի քի օ խուսուսլարտա բպտիչահլարընը սոն քէլամընը գուլլանըն։ (Եանի պունուն արգասընտան կէլէն թօք տուր տէսին տէմմէք իսթէր ։) Ամմա գապինէթ գալբրբմբշ եա տիւշէր՞ իմշ լագըրտրսը օլուր չէյ տէյլ տիր ։ պիզճէ մուհիմ օլան չէյ ։ պէօյլէ պիր վագբթտա վէ պէօյլէ պիր մատտէտտէ Ինկիլիզ կէվլէք լագըրտրլար իթմէմէկի ։ վէ Էրօտտա ։ վէ էն չերէճլի վագբթլարընտա Ինկիլիզ նէ մէվգիտէ պուլունմուչ իսէ ։ օ մէվգիյէ չայեան եիւքսէք սէս չբգարմալը տրբ։

Վագտա ։ տէվլէթը Ալիյէնին թէմամիյէթինին ։ Ինկիլիզ մէնաֆիի իլէ հէր նէ տէրէճէ ըզգը մէրպութիյէթի տէ օլսա ։ Ռումանիա միւսթագիլ օլմասընը ։ Գարատաղ վէ Սըրպ հուտուտլարը թէվսի օլունմասընը ։ եախսա Ֆուլգարիսթանա պիր իտարէի մախսուսսէ թէչքիլ իթտիրմէսինէ թահամմիւլ իտէպիլէլիմ ։ լաքին Ռուսիա զալէպէ իթտիքտէն զօղրա ։ քիմսէ խայալ իթմէսին քի ։ թարրուզու եալընըզ պու գատար իլէ մահտուտ գալճագ ։ վագտա պունտան պիր սէնէ ագտէմ լիվալիատա բէք եիւքսէք պիր սէսլէ Ռուսիանըն մէմալիք զապթ իթմէյէճէյի վատ օլունտու իտի։ Լաքին ճէնկ պախթը Ռուսիայա եավէր օլալը ։ Ռուսիանըն բէսմի մանթպուաթը պունա բէք ինճէ մանալէր վերմէյէ գալգըշը։

Հէլէ Էրմէնիսթան վիլայէթլերինին զապթը բէք աչըզա վուրուլմուչ օլտուղունտան ։ պունա Ինկիլիզին սիլահլա մէն իտէճէք եա իթմէյէճէք տէրէճէտտէ ։ պիր մէնֆաաթը վար մը եագ մուաղնաթմագ վագթը կէլվիչ տիր արթըգ։

«Վագտա պիզտէ պիր թագըմ էօյլէ ատամլար վար քի ։ հա էրմէնիսթան Թռպարընը էլինէ կէչսին ։ հա տա Թարթարիսթանընը օ պիր ուճունջա օլան Թիմպուգթօ մէմալիքի ։ պիզէ նէ զարարը վար Ղանն իտէրլէր։ Լաքին պու պապտէ Ասիթանէտտէ մուգիմ սէֆիրիմիզ մըսթը Լաեարտընը պունտան ագտէմ հիւքիւմէթիմիզէ

եաղջրդը մէշհուր պիր նամէյի խաթրրա կէթիրմէք իչուն պունտան էյի պիր ֆըրսաթ պուլամայըզ։ Մըսիր Լաեարտ պու մէքթիւպիւնտէ տէր քի, Ռուսիա հանկը վագըթ Հինտիսթան հագգընտա պիր գաստ նիյէթինտէ պուլունմագ իսթէրսէ, պունա մուպաշըրէթ իթմէք իւզրէ էրմէնիսթանտան ալա պիր մէվգի պուլմագ, իլա Աճէմիսթան տա եանը պաշընտա օլտուղու հալտէ։ Էվվէթ պիզտէ եոյէ ատամլար վար քի, Հինտիսթան տա պաթսըն տէրլէր։ Լաքին պիզիմ արատրդրմրդ չու տուր քի, գապինէթիմիզ նէ էֆքեարտա տրը, օնլար տա մը պէօյլէ տիւշիւնիւյօր՝ օնլար տա մը Ռուսիանըն Հինտիսթան հուտուտարընա եագլաշմասընտան գայտ իթմէյօրլար, վէ էրմէնիսթանըն Ռուսիա օլմասընտան հասըլ օլաճագ մազարրաթլարը գապինէթին քէնտի էլչիսի քէնտինէ թագբիր իթմիշ իքէն, պունու տա պիր իշ եէրինէ գօյօրլար մը գօմայօրլար մը, միւրատըմրդ պունու աղնամագ տրը։ Իմտի միւսալէհէ շէրայիթի միւքեալէմէսինտէ, Ռուսիանըն Դարսը, Պաթումու, Էրզրումու վէ Թրապուզոնը տա իչրնէ ալարագ, թէվսիի հուտուտ իթմէսի, գապուլ օլունուր շէրաիթտէն տեյիլ տիր տէնէճէք մի տէնմէյէճէք մի։ Լաքին պու տէնսէ տէ ինանիյէթ վէ մէտէնիյէթ սրֆաթը իլէ մէյտանա աթրան շրմալ հէյբէլի պունտա տա տուրաճագ մը պագալըմ. Ռուսիա, տոնանմալարընը (վէ պէլքիմ տէ եալընրդ Ռուսիա տոնանմալարընը՝) սերպէսթ սերպէսթ կէրէք Սթամպօլ վէ կէրէք Ագ տէնիզ պօղազլարընտան կիրիպ չրգմասընը Ռուսիա թալէպ իթմէյէճէք մի։ Պու իսէ կէյէն եաղրն, Ինկիլիզ մէնագիիինին նէլէրտէն իպարէթ օլտուղու թաատատ օլունտուգտա, Ինկիլիզին ըէյ վէ ըրզասը օլմատրգճա թէսվիյէսի միմքին՝ օլմագ տէյիւ ըէսմէն իլան օլունան մպատէլէրին պիրի տիր։

Իմտի միլլէթ իսթէր քի, պու մատտէի մանհիմմէ հագգընտա, կէրէք գրալիչանըն նութգու ըէսմիսինտէ, վէ կէրէք վէրիլէճէք ճէվապ հագգընտա բարլամէնթտէ զուհուր իտէճէք միզաքէրէլերտէ վիւքէլատան իրատ օլունաճագ նութգլարտա, պիր աղգ թի վէ քէսքին քէլամլար պուլունաուն. պունուն խիլասասը չու տուր. Ռուսիա տոնանմալարընըն սերպէսթ սերպէսթ պօղազլարտան կիրիպ չրգմասը մէվճուտ ահանամէլէրին մահվը տէմէք օլաճաղընտան, Ռուսիա պունու իսթէր տօղրուտան տօղրուեա, իսթէր պիր եէշիլ մասա էթրաֆընա մուրախասալար տավէթ իտերէք պիր գօնֆերանսլա Օսմանլրտան թալէպ իթսին, պունա Ինկիլթէրրա բույի ըիզա կէօսթէրէճէ՞ք մի, կէօսթե՞րմէյէճէք մի։

Պու խուսուսլար իչուն պիր գօնֆերանս աչըլտրգտա, Ինկիլիզ գապինէթի տուէլը սայիրէ մուրախասալարընը պունա մուխալիֆէթ իթմէք իւզրէ իսկեաթա ճահտ վէ ղայրէթ իտէճէք տիր տէյէլիմ. լաքին միլլէթիմիզին գապինէթտէն իսթէտիյի պու տէյիլ տիր. իլա ահվալը Շարգիյէյի քեամիլէն թէպտիլ վէ թաղէիր իտէճէք, Օսմանլրը պիլթիւն պիլթիւնէ Ռուսիա նուֆուզու ալթընա ալտրրաճագ, վէ Հինտիսթան եօլումուզուն մուհաֆազասը իչիւն քիւլլի մէսարիֆլէ Ագ տէնիզտէ տայիմա տօնանմալար կէզտիրմէյէ պիզի մէճպուր իտէճէք, պէօյլէ պիր մատտէյէ գապինէթին հէր հալտէ մուխալիֆէթ վէ մուգավէմէթ իտէճէյինի աեան աչիքեար պէճան իթմէսի տիր։

Կէրեք պու վէ կէրեք պունա պէնզէր սայիր մատտէլէր, վէ էկէր թիւրքիատան թաղմինաթ մաթլուպ օլունաճագ իսէ, թաղմինաթ մատտէսինտէ տէ գապինէթիմիզին նիյէթլերի նէ իսէ, բարլամէնթ մէճլիսի աչըլտրգտա, միլլէթ քէնտիէրինտէն պունլարը տայմագ իսթէր։

ՄԷՊՈՒՍԱՆ

ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԷՃԼԻՍ

2 քեանունի սանի, բազար երեքշաբթի։

(Տիւնքի նիւսխէմիզտէն տէվամ)

Գօմիսիօնումուզ իչէ պաչլամասը իլէ պէրապէր, մէքթէպի թրպպիյէի իտատիյէ համիյէթմէնտան զապբթան վէ շակիրտան էֆէնտիլերի պիթ թէտարիք իրսալ պուլունան օն պին իւչ եիւզ ղուրուշ իեանէյէ շրթապ վէ հիմմէթլերի այրըճա մանհիպի թէշէքքիւր օլուպ պու վէճհ իլէ իպրաղ իթտիքլերի համիյէթլերի քեամիլէն թէհիճի ասարը ինսանիլերինէ պիր միւֆթահը շէվգ վէ ղայրէթ օլաճաղընա իշթիպահ եօգ տուր։

Շէհիր էմինի տէվլէթլու Ղալիպ բաշա հազրէթլերի կէճէ վէ կիւնտիւզ էմրի բահէթ վէ իաշէ մուհաճիրիյնէ սարֆը հիմմէթ պույուրմագտա օլտուգլարը ճիւմլէմիզին մէշհուտու օլտուղու կիպի, պազը քիւչիւք զապբթան իլէ ասաքիրի միւլքիյէնին պու պապտէ մէսաիյի ճէմիլէ վէ մէմտուհէլերի պայիսի սիթայիշ օլմասը իլէ արզը թէշէքքիւր օլունուր։

Ինկիլթէրրա սեֆարէթի ճէլիէսի իլէ Պարօն Հըրշ ճէնապլերի լթարաֆլարընտան մասրուֆ օլունմագտա օլան իանաթը լայըգէ չիարը ինսանիյէթ վէ մէտէնիյէթ թէմամը իլէ լայըգ, վէ մերասիմու մուվաֆաթա պիր ճէմիլէի ֆաիգէ պուլունմասը իլէ մուճիպի մէսար վէ թագտիր օլունմագտա տրը։

Պիչարէ մուհաճիրիյնի մէրգումէնին հալլէրինի տուեան վէ հէլէ միշահատէ իտէնլէրտէն էօնքիւր էօնքիւր աղլատրգլարընը կէօրտիւյիւմ սըրատա խիտտա պիլիր եիւրէյիմ բարչա բարչա օլտու. պինաէն ալէյհ պու կիպի պիվայէ գարընտաշլարըմըզա իանէ վէ մէրհամէթ իտէճէք կիւն վար իսէ, օ կիւն պու կիւն տիւր. վիւքէլյը ֆիլսամ վէ այանը քիրամ հազրաթըյլա պիզ ումում էսհապը համիյէթ վէ միւրվէթ զէվաթըն ինայաթը սերիէլերի տավէթ օլունմագ իւզրէ՝ իչպու վարագանըն հիյյէթ թարաֆընտան ղաղէթալէր իլէ իլան օլունմասընը թէմէնի իտէրիմ։

Բէյս էֆ.—Պու միւրվէթ պահսը օլտուղունտան սուրէթի ըէսմիյէտէ սուալէ մուհալ եօգ տուր։

Իզմիրտէն Բաղիպ պէյ — Սաղրդ բաշանըն պու պապտէ մալիմաթը եօգ տուր զանն իտէրիմ, չիւնքի պիր գաչ կիւն տիւր մէճլիսէ կէլմէյօր, պիր տէֆա քէնտիսինտէն սուալ իտէլիմ պունտա պիր եաղնըշըրդ օլմալը տրը։

Նաֆի էֆ. — Պէն տէ պէօյլէ զանն իտէրիմ։

Էնդարէտէն Թէֆվիզ էֆ.—Սաղրդ բաշանըն պու պապտէ իրսալ իթտիյի թէզքէրէյի ըէսմիյէ չիւպէտէ տուրույօր։

Նաֆի էֆ.—Լնճիմէնճէ պատել միւղաքէրէ Պարօն Հիրշ մեճլիսի մէպուսան նամընա թէլէկրաֆ իլէ պիր թէշէքքիւր եազըլսընը, չիւնքի օ ատամլարը շրմէնաբֆէր մեվգրֆինտէ կէլէն մուհաճիրինէ էքմէք վէ չօրպա եէտիրիյօրլար, հաթթա տիւնքի կիւն Ղալաթատաքի լօգանթալարընը քեաֆֆէսինի թութմուշ մուհաճիրինէ եէմէք բիշիրթիյօրլար տօղրուսու ինսանիյէթէ բէք չօգ խըսմէթ իթտի։

Ասթարճըլար քէթխիւտասը Հաճի Ահմէտ էֆ.—Պունլար պիր պարագա եաբմըշլար, երքեբլեր պիր թարաֆտա գաստընլար պիր թարաֆտա օլտուգլարընտան իղտիհամ օլույօր, պու հալտէ եէտիրտիքլերի չօրպա պուրունլարընտան կէլիյօր մահալ իսքեանլերինէ կէօնտերիլսէ տահա մինասիպ օլուր։

Նաֆի էֆ.—Պարօն Հիրշ կիւնտէ պին ալթըն սարֆ իթմէքտէ, վէ պինաէն ալէյհ չու մուավէնէթի թարիխի ինսանիյէթի թէզէին իթմէքտէ տիր։

Ապտիւլ Բահիմ Պէտրան էֆ.—Տիւն ճէվահպ զաղէթասը սահիպի իմթիազը Սելիմ էֆ. կէօրմիշիտիմ, մուհաճիրլերտէն բէք չօգ պահս իթտի, սոնրա ճամիլերտէքի քիլիմլերի գալտըրմըշլար, պիչարէ մուհաճիրլեր սօղուգտան տօնույօրլար, ճէվտէթ բաշանըն քիլիմլերի գալտըրմայա հագգը վար մը տրը, պիր տէ Սելիմ էֆէնտի Հինտ իանէսինտէն թէճէմմիւ իտէն ադչէ իլէ եէօվմիյէ էլլի գըյէ եաղրա իբի չուվալ բիրինճալրպ մուհաճիրլերէ թէվզի իտէճէյինի սէօյլէյօր։

Ասթարճըլար քէթխիւտասը Ահմէտ էֆ. —Իվվէթ, պու ատամ պիզիմ գօմիսիօնումուզա տա միւրաճաաթ իտէճէք։

Եէնիշէհիրլի զատէ Ահմէտ էֆ.—Հինտիսթան իանէսինին մէրճաը պաչգա տրը, պունա գարըշըրմամալը։

Բէյս էֆ.—Մուհաճիրիյնին իաշէ վէ իանէսի իչին Նաշիտ բաշանըն բիյասէթի թահթընտա թէշէքքիւլ իտէն գօմիսիօնտա ազատան պիր գաչ զաթըն պուլունմասը, վէ պիր տէ թէտապիրի ասքերիյէյէ տայիր ճէվտէթ բաշա հազրէթլերինին բիյասէթի թահթընտա թէշէքքիւլ իտէն տիկեր գօմիսիօնա պէշ ազանըն կէօնտերիլմէսի Պապը Ալիտէն իչար օլունմուշ, էնճիմէնտէն մինասիպլերի պիլ ինթիխապ կէօնտերիլսին։

Խիւտավէրտի Յօվհաննէս էֆ.—Պու հիյյէթին վազիֆէսինէ այիտ պիր շէյ տէյիլ տիր։

Բէյս էֆ.— Վաթանա խըտմէթ իթմէք իչին մէպուսանտան տախի պուլունմասը թէնսիպ օլունմուշ, պու հալտէ կիտիլսէ զարար եօգ տուր։

Մէնէշէքի զատէ Լմին էֆ. — Պու մէճլիսիմիզին թէշէքքիւլիմիլլէթ վէ Ցէվլէթէ խըտմէթ իթմէք մագսէտինէ մէպնի տիր. պու մագսէտին հուսուլի իսէ գուվվէթիմիզին թէզեիտինէ թաալիւդ իտէր, պու գօմիսիօնտա գուվվէթիմիզին թէզեիտի եօլունտա, ֆագաթ նէ էսաս իւզրէրինէ ասքէր եաբըլաճագ իսէ պիլտիրիլսէ տէ իճապընա պագբլա։

Եէնիշէհիրլի զատէ Ահմէտ էֆ.—Պունու եաբմըշլար պիզտէն շիմտի ատամ թալէպ էտիյօրլար։

Նաֆի էֆ. — Կէչէնտէ Ղալիպ վէ Ֆէյզի բաշալար պիզիմ գօմիսիօնումուզա կէլտիլէր, մուհաճիրինին սուրէթի իաշէ վէ իանէսի գարարլաշտրրըլտը, չիմտի պիզ ազա վէրմէք հագգը իլէ նէզարէթիսիզ օլաճագ տէմէք տիր։

Բէյս էֆ.—Պունա մէպուսանճատա պագբլա տէյի գարար վէրիլմիշ փտի, չիմտի մուհաճիրինին իաշէ վէ իանէսի մաթլուպ տուր, մէպուսանճատա կիտիսէ զարար եօգ տուր, պու քեաղրատարրն էնճիմէնէ հէվալէ իտիլմէսի։ (Հիյյէթ մինասիպ)։

Յովհաննէս էֆ.—Դանուն լահասը պուրատա միւղաքէրէ օլունաճաղը զէման պիր կիւն էվվէլի. սի հապէր վէրիլսէ մինասիպ օլուր։

Բէյս էֆ. — Մէճլիստէ միւղաքէրէ օլունաճագ մէվատ պիր կիւն էվվէլ շուրատաքի թախթայա թալիգ օլունտուղու կիպի զաղէթալար իլէ տէ իլան օլունույօր, չիմտի էլիմիզտէ ուսուլու մուհաքէմաթ դանունու վար օնու օգույալըմ։

Տէրսաատէթտէն Յակոբ էֆ.—Պու նիզամընն պու կիւն օգունմասը պու կիւն ույամագ սէպէպինի պէյան իտէյիմ իսթինաֆ թէմեիզ մէճլիսլերինին պէշ պին ղուրուշա գատար խուսուսաթա պագաճաղընտան, պու գանուն անտէն պահս իտէյօր, պիզտէ պիտայէթ վէ սուլհ մէհքէմէլերի վար, վիլայէթտէ մէհքէմէի սուլհիյէ լաղմ կէլէճէք մի. մէպուսան պունտան լուզումու հագիգի կէօրմէքտէ տիր. զիրա պէշ եիւզ ղուրուշլուգ տավալար իչին իչպու իքի մէհքէմէնին լուղումու վար, թէշքիլաթա տաիր գանուն կէլիրսէ։ պու անընն զէյլի տէմէք օլաճաղընտան անընն վիրուտինէ թալիգէն տիկեր գանուն օգունսա կիւզէլ օլուր։

Նաֆի էֆ.—Պիզիմ մէհաքիմին պազը եօլսուզլուղունտան շիքեայէթ օլունույօր, Յակոբ էֆէնանինն սեօյլէտիյի գանունա կէլինճէյէ գատար պիզ պունու միւղաքէրէ իթսէք։

Նագգաշ էֆ.—Մէհաքիմին թէշքիլինտէն շիքեայէթ եօգ. նիզամընտան վար. շու էհէմմիյէթլի գանունու թէէխիր իթմէյէլիմ։

Ոէլանիքտէն Մուսթաֆա պէյ —Յակոբ էֆէնտի մէհքէմէյի սուլհիյէտէն պահս իտէյօր. վիլայէթ գանուննամէսի դըրդ ղուրուշա գատար օլան տավալար հագգընտա պիր պէնտի մախսուս կէօսթէրմիշ տիր։

Մանուկ էֆ.— Մատէմ քի տիկերլերի տերտէսթ տիր պունուն շիմտի միւղաքէրէսինէ պագալըմ։

Բէյս էֆ.—Օգույալըմ մը։

Հիյյէթ—Օգույալըմ (Պունտան սօղրա մագամա Բէյս վէքիլի էվվէլի Պէհաէտտին էֆէնտի կէլտի)։

Բէյս վէքիլի — Էքսէրիյէթ աղալտըղընտան եարըմ սաաթ սոնրա եինէ միւղաքէրէյէ պաչլանմագ իւզրէ մէճլիսին թաթիլինի պէյան իտէրիմ։

(Յօգուզու չէյրէք կէչէրէք մէճլիս աչըլարագ մէզքիւր եիրմի տէօրտիւնճի ֆըգրատան աշաղըսը օգունուր)։

Սալիմ էֆ.—Օգունան օն տէօրտիւնճիւ մատտէտէ գայտտան պահս օլունույօրսա տա գաղալար տա մուաֆըգը գայտէ գայտ եօգ տուր, պու տա վազիֆէյէ ատէմի բայէթտէն նաչի տիր, հաքիմ վէ քեաթիպլերէ ճէզա օլունսա երինէ օլմաղ, պու պապտէ էնճիմէնին նաղարը թէտգիգինի ճէլպ էտէրիմ։

Եանդօ էֆ.—Էֆէնտինին հագգը վար, դուվվէի իճրաչէ պիլտիյինտէն եանըլմագտա տըր։

Պրուսատան Բիզա էֆ.— Աղամըզտա էքսէրիյէթ օլմատըղընտան տիյնէմէտիք տէնմէմէք իչին պունտան աշաղըսընն գրաաթը ճումա էրթէսինէ թալիգ օլունսա։

Բէյս էֆ.—Վագաա էօյլէ տիր։

Ապտիւլ Բահիմ Պէտրան էֆ.— Պու գանուն օգունտուգտան սօղրա մէհաքիմի նիզամիյէ թէչքիլինէ տաիր օլան նիզամ հազրը իմիշ կէլսէ տէ անը օգուսաղ։

Բէյս վէքիլի— Պու պապտէ իրատը քէլամ, նիզամըմըզ իգթիզասընճա իքինճի միւղաքէրէ յէ թալիգ գըլընմագ լազըմ կէլիր, չիմտի եալընըզ օգույաճաղըզ (ֆասլը սանիյէ գատար օգունուր)։

Բէյս վէքիլի —Մէճլիսիմիզ սաաթ օնտա թէմամ օլտու։

Գանունուն ալթ թէբրաֆը ճումա էրթէսի կիւնիւ օգունմագ իւզրէ մէճլիսիմիզ խիթամ պուլուր։

Էվրօբա զաղէթալարընտա կէօրիւլէն թէլէկրաֆլար

Բէթէրսպուրկ 12 քեանունի սանի։ Իմբէրաթօր Ալեքսանտրո նամիզաճ տրը տէյի բէք չօգ զաղէթալէրտէ թէվլաթուր օլունմուշ իսէ տէ, միւշարալէյհ բէք խաֆիֆ պիր սօուգ ալմըշ օլուպ, կէրէք հուզուրունա չրգանլարը գապուլ իթմէքտէն վէ կէրէք մէսալիհի ճարիյէյէ նէզարէթ իթմէքտէն հիչ պիր վագթ տուր օլմամըշ տրը։

—Մօրնինկ Բոսթ Բայթէր թէլէկրաֆընտան ալարագ տէր քի, Ասիթանէտէ մուգիմ Ալէքսանիա սէֆիրի Բրէնս Բայս, Ռուսիանըն սուլհ թէքլիֆլերինին միւթէտիլ օլաճաղընը Պապը Ալիյէ միւհթէմէլ կէօսթէրտիյինտէն, Պապը Ալի տէ միւքեալէմէ քիւշտընարաղը օլմուշ տուր։

—Բակուզա 12 քեանունի սանի։ Օսմանլըլար (Գարատաղտա) Պոյանա նէհրի խաթթընը թէրք իթտիլեր, վէ Շգօտրա գալէսինէ չէքիլտիլեր, պու գալէ գըրդ իքի բարէ գրուբ թօքու իլէ մուհաֆազա օլունմագտա տրը։

Պար (Անթիվարի) գալէսինտէ Գարատաղլըլար սէքիզ եիւզ վարիլ պարութ պուլտուլար, օն պէշ թօք, վէ սայրը պիր չօգ էսլէհէ վէ լեվազիմաթ, պին տէօրթ եիւզ գատար տա հարպ եէսիրի։ Օսմանլը պէյլիք կէմիլերի Սէնհան լիմանընա չէքիլտիլեր։

—Լօնտրա 13 քեանունի սանի։ Տիւն ադչամ Պիրմինկամտա պիր մէթինկ թօքլանաը. Մ. Պըրիհթ նամ զաթ քէլամէ պաչլայըպ, Ռուսիա իմբէրաթօրունու մէտհ ու սէնա վէ ումումուն արզուսու Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին պիթէրաֆիրգտան այրըլմասը օլտուղունու պէեան իթտի։

—Զէրնօվիչ 13 քեզա։ Թիֆոիլլէթի օրտույա գիեատէսինճէ եաեըլմըշ օլմաղլէ բէք չօգ վէֆիաթ վուգու պուլույօր։ Թիւրքլերին սոն մաղլուպկյէթլերի իսթիքշաֆաթը լազմէտէ օլան գուսուրլարընտան նէշէթ իթմիշ տիր։ Թիւրքլերին սիվարիսի օլմասընը ճիհէթլէ, քեշֆէ գօլ կէօնտերէմէտիքլերինտէն, վէ տիւշմէնին մուամէլաթ վէ հարէքեաթընը պիլէմէտիքլերինտէն, չօգ շէյ զայպ իթմիշլեր տիր։

—Էսթաֆէթ զաղէթասընտա կէօրիւլմիշ տիր։

Ռուսիանըն ասքէրի գըսմը միւթարէքէնին ադտընա մանի

օլմաղա չալԸՀՀյօրլար։ Պալգանլարըն ՃԷՆուպ թարաֆընտա Ռուսիանըն ախբրէն նայիլ օլտուղու մուզաֆֆէրիյէթ բէթրսպուրկտա վագը օլան միւշքիլաթը տէֆ իթմէտիքտէն մատա, հաթթա թէղեիտ իտիպ, գըսմը մէգքիւր, միւսալէհէ չարթլարընը հէր հալտէ Սթանպոլտա գարարլաշտըրըլմասընը թալէպ իթմէքտէ տիր։

— Պէրլին 12 քէղա։ Միւզաքէրաթը սուլհիյէնին գօլայլաշտըրըլմասը իչին, Պէրլինին Նօրտ Տայչէ Ալկէմանեէ Զայթունկ զազէթասը էտիրնէնին Պապը Ալի թարաֆընտան պօչաթըլմասը լուզումունու իսթար իթմիշ տիր։ Եինէ մէգքիւր զազէթա էրզրումտէն տախի ասաքիրի Շահանէնին չըգարըլմասընը թավսիյէ իտէյօր։

—Վիէննատան Կազէթ տը Ըսթրասպուրկ չէօյլէ եազըյօր։

Ինկիլթէրրանըն Բէթէրսպուրկ էլչիսի Լօրտ Լօֆթուս, Ցթամպօլուն մուվագգաթ սուրէթտէ օլսուն Ռուսլար թարաֆընտան իսթիլա օլունմամասը իչին վատ օլունմասընը Բրէնս Կօրչաքօֆա թէքլիֆ իթմիշ տիր։ Բրէնս Կօրչագօֆ պէօյլէ պիր սէօզ վէրմէքտէն իմթինա՝ իթմիշ տիր։ Ռուսրատտա ճէնէրալ Կուրգանուն Պալգանլարըն ճէնուպ թարաֆընա քէմալի սիւրաթլէ իլէրիլէյիշի Լօնտրատտա օ տէրէճէ խավֆ ու թէլաշը մուճիպի օլմուշ տուրքի, տօղրուտան տօղրույա Ռուսիա իլէ Ցէվլէթը Ալիյէ պէյնինաէ սուլհ միւզաքէրէսի իճրասընա մանի օլունմատան սարֆը նազար իտիլմիշ վէ հաթթա, Ռուսիա իլէ տօղրուտան տօղրույա միւզաքքէրէյէ պաշլանմասը Ցէվլէթը Ալիյէյէ թավսիյէ օլունմուշ տուր։ Անճագ, իչին չու հալինտէն, Ինկիլթէրրանըն մէսէլէտէն քէմալիէն էլ չէքիյօր օլտուղու անլաշըլմամալը տըր։

—Բէթէրսպուրկ 13 քէղա։ 12 Թարիխիւ Կրան տիւք Միշէլտէն ալընան պիր թէլէկրաֆ մաալինէ նազարէն, Լօրիս Մէլիքօֆուն սուվարի գօլլարընտան պիրիսի, Թրապիզօն եօլունտա պիր Օսմանլը ֆիրգասընա թէսատիֆլէ 100 նէֆէր էսիր ալարագ, գուսուրունու Դօր տաղընա գատար գօվալամշ տըր. Մօսգօֆլար խայը էշնա զապթ իթմիշլէր տիր։ 9 քեանունի սանիտէն պէրու էրզրումմ քեամիլէն թահթը մուհասէրեյէ ալընմըշ տըր։

(Պիզիմ տախի խուսուսի օլարագ էրզրումտէն ալտրղրմըշ մալիւմաթա նազարէն, չէհրի մէզքիւր 12 կիլոտէն պէրու թահթը մուհասէրէտէ օլուպ, իքի այ գատտր մուհասէրէյէ տայանապիլէճէք սուրէթտէ, միւհիմմէթ վէ էրզաք վարմշ. անճագ օտուն վէ քէօմիւր բէք գէթ օլտուղու ճիհէթլէ պու եիւզտէն ֆէվգէլատէ զահմէթ վէ մէշագգաթ չէքիլտիյի խապէր վերիլիյօր։)

— Բակուզա 11 քեանունի սանի։ Գարատաղէն պաշլըճա օրտուսու, Շքօտրա իւզէրինէ եիւրիւմէքտէ տիր։ Բրէնս Նիքիթա, Պարտա էսիր տիւշէն զապիթլէրին գէյլճիլարընէն իատէ օլունմասընը էմր իթտի։

— Լօմ Բաղանկա 11 քէղա։ Այբն 6, 7 վէ 8 ինճի կիունէրի Ռումանիա ասքէրիյլէ, Թիւրք ասքէրի Վիտին ճիվարընտա հարպ իթտիլէր։ Իչպու մուհարէպէլէրտէ Ռումանլար զալիպ օլարագ, Նազբը վէ Վիլպահ գարիյէլէրինի զապթ իթտիլէր։ Օրատա պուլունան 2000 ասաքիրի Նիզամիյէյի Թագբպ խտիպ, պունլարընէ էքսէրէսի Հօմիւշ վէ Եարալանմըշ, վէ գալանը Վիտինէ գաչապիլմիշ տիր. Ցրումանիալըլար աճէլէ սուրէթտէ, Վիտինի մուհասէրէ իթմէյտէ տիրլէր։

— Աթինա 11 քէղա։ Եունան վիւքէլասընճա գորբչէգլէգ վարտըր։ Միւթարէքէ վէ միւսալէհէ հավատիսլէրի, վիւքէլա պէյնինաէ եէքտիկէրինէ մուխալիֆ իքի ֆըրգա բէյտա իթտի։

Ֆըրգանընն պիրիսի թէաբրիւզի պիր հարէքէթ իճրասը վագթը կէչմիշ օլտուղունու պէյան իտէյօր. տիկէր ֆըրգա իսէ, եունանընն տախի տէրհալիանը հարպ իթմէսինի թալէպ իտէյօր։ Վիւքէլա խաբրճընտա տախի ֆիրգլեր բէք ճօչկուն տուր։ Հիւքիւմէթ էֆքեարը ահալինին թատիլի խուսուսունտա չօգ զահմէթ չէքէյօր։

Թէէմին օլունտուղունա կէօրէ, Ինկիլթէրրա, եա Ցէվլէթը Ալիյէ վէ եախօտ սայիր պիր տէվլէթ, Սլավ ահալիսինէ օլունճագ ֆէտտաքեարլըգլար գատտար Եունանա տախի օլունճաղընը վատ իլէմիշլէր իմիշ։

—Լօնտրա 11 քէղա։ Թայմզ զազէթասընըն Աթինատան ալտըղը պիր թէլէկրաֆ մտալինէ նազարէն Եունան հիյէթի վիւքէլասընճա պիր պուլխրան օլուպ, վիւքէլայը հազբրէնին տիւշմէսի բէք միւհթէմէլ տիր։ Պու իսէ վիւքէլատան պիրիսինին Եունանիստանտա պաղը հարաքեաթը զայրը լայըգէ իճրասը հագդընտա տէրքեար օլան մէյլինտէն նէյէթ իթմիշ տիր։ Պու մէսէլէ Էվրօքաճա տախի քէսպը էհէմմիյէթ իթմիշ տիր, ֆիլ վագը, պիր հիյէթի ճէտիտէի վիւքէլա թէշքիլինէ մէմուր իտիլէճէք օլան Մ. Դումոնտուրոս հարպ թարաֆտարը տըր։ Այբն 10 ունտա Սէլանիքէ միթէվէճիհէն պուրատան 600 քիչի գատար հարէքէթ իթտի։ Հիւքիւմէթ պու միսիլլուլէրին մէնի հարէքէթլերի իչին թէտապիրի լազբմէ իթթիխաղ իթմէքտէ օլուպ, պունլարընն տէվլէթը Ալիյէ թօրրաղընա չըգմալարընտա միւսատատ իթմէմէք իւզրէ, իքի հարպ սէֆինէսի կէօնտէրմիշ տիր։

— Սըրպլարընն Նիչատ 20000 թիւֆէնք իլէ 150 թօր ալմըշ օլտուգլարը Պէլկրատտան Դօրէսբօնտանս Բօլիթիգ զազէթասընա պէյան օլունմուշ իսէ տէ, պու մըգտարտա պիրազ միւպալաղա օլտուղու տէրքեար տըր։

— Լօնտրա 10 քեանունի սանի։ Սթանտար զազէթասը Մ. Լայարտ Պահրկյէ վէքեալէթինտէն Պահրը Սէֆիտ Ինկիլթէրրա տօնանմասընա պիր գաչ սէֆինէ իլավէ իտէրէք Կիրիտէ կէօնտէրիլմէսինի վէ միւթէմատիյէն լիմանը մէզքիւրտէ պիր սէֆինէ պրագբլմասընը թալէպ իթմիշ տիր տէյօր։

—Թայմզ զազէթասը աթիտէքի թէլէկրաֆը նէշր իթմիշ տիր։

Շիրա 11 քեանունի սանի

Ինկիլթէրրա տէվլէթի միւթարէքէ չարթլարընէն Ռուսիա թէալիղինի գապուլ իթմէմիշ օլտուղունտան չարշէմպիհ կիւնիւ Պապը Ալի տօղրուտան տօղրույա Ռուսիա իլէ միւզաքէրէյէ կիրիշմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

Իչպու մէսէլէնին միւզաքէրէսի իչին Մէհմէտ Ալի բաշա Ռուսիա օրտուկեահընա կէօնտէրիլմիշ տիր։ Միւթարէքէ մէսէլէսինէ սրրֆ ասքէրի պիր մուամէլէ սրֆաթը վէրիլիպ, իտէն բօլիթիգա ճիհէթի չիմտիլիք պէրթարաֆ իթմիշ տիրճ։

Թիւրքլէր Ինկիլթէրրանըն մուավէնէթինտէ քեամիլէն գաթը իմմիտ իթմիշլէր տիր։ Ֆագաթ պաղլարը եինէ մէմուլ իտէեօրլար քի միւսալէհէ չարթլարընն միւզաքէրէսի սըրասընտա ինկիլթէրրա եինէ միւտախէլէ իտէճէք տիր։

Պապը Ալի տայիմա իչի Ինկիլթէրրայա թէսլիմ իթմէք բօլիթիգասընը թէրվիճ իթմիշ իտի։

Թիւրքլէր հէր պուլունտուգլարը մահալլէրտէ մաղլուպ օլմուշ օլտուգլարընտան, վէ Ռուսլար թաթար Բազարճգտան սիւրաթլէ իլէրիլէմէքտէ օլտուղունտան, միւսալէհէնին հէր հալտէ ադտ օլունճաղը գավիյէն մէմուլ օլունույօր, Շեիպգատտա արթըգ Օսմանը պուլունմատըղընտան, Ռուսլարըն էտիրնէ իւզէրինէ հարէքէթլերինէ մենի օլմագ գապիլ օլամազ։

Էտիրնէ վէ Ֆիլիպէ ճիվարընտա խավֆ ու թէլաշ պէր քեմալ օլուպ, ահալինին էքսէրիսի Ըսթամպօլա հիճրէթ իթմէքտէ տիր։

Բարիս 22 քեան. սանի

Ինկիլիզ էսհամը	95	3/8
Գոնսոլիտէ աչըլտը	9	3/8
» գարանտը	9	3/16

Բարիս 22 քէղա

Ֆրանսըզ էսհամը	109	15
Գոնսոլիտէ աչըլտը	9	50
» գարանտը	9	30
Շըմէնտրֆէր	30	

ԱԼՐԱՖԻՅԷ

ԶԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

11 Քեանունի սանի.

Էսհ ում. տիւն ադչ. գար.	10–12
Պու սապահ	09–32
Իսթիգ. 65 (Մութօն) 6 % ֆ.	48–
» 65 » 6 % ֆ.	48
» 69 (Բինար) 6	46–
» 72 (Պոնտիս Թրէզոր) Լ.	17–
» 73 6 % ֆ	44–
Ռումէլի չըմէնտրֆէր 5 %	28–50

ԱԴՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Փր
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	106–30
Մէթալիք »	121–
Ղայմէ »	280–
Պագբր »	177–
Ինկիլիզ լիրասը	109–17
Ֆրանսըզ ալթունու	87–
Բօլ	88–30
Գըրմից ալթունու	51–5

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ՀԱՅ ԳՐԱՇԱՐՍ

Հայ Գրաշարաց ընկերութեան Ընդհ. ժողովը, յունվար 8 կիրակի օրը գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Կեդր. վարժարանը, ուր մասնաժողովոյ պատրաստած կանոնադրութիւնը միաձայն հաւանութեամբ ընդունուելով տորագրուեցաւ, բայց օդին սաստկութեանը պատճառաւ մի քանի ընկերք բացակայ գտնուելով, քըւէարկութեամբ վարչութեան կազմութիւնը հետաձեալ կիւրակիի թողուլ որոշուեցաւ. ուստի սոյն ազդարարութեամբ կը հրաւիրուին բոլոր ազնիւ ընկերք ներկայ գանուիլ յառաջիկայ կիւրակէ, յունվար 15 Ղալաթիոյ Կեդրոնական վարժարանը ճիշդ ժամ 6։

Ի Դիմաց Մասնաժողովոյ
ՆՇԱՆ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ
ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ՔՐԻՍՏԱՓՈՐ

1878 յունվար 10.
Կ. Պոլիս։

ARMENIACA I

ՀԱՅԱԿԱՆՔ Ա.

Կը ծախուի Վիէննայի Մխիթարեանց գրավաճառութեան խանութը։

Համեմատական լեզուաքննութիւնը շատ երկայն ժամանակ, այսինքն՝ մինչեւ մեր դարուն ըսկիզբները մոլար շաւիղ մը բռնելն ետեւ, վերջապէս եկաւ Պոբբ (Bopp), որ լեզուներն իրամու հետ բաղդատելու ուղիղ ճամբան գտաւ և համեմատական լեզուագիտութիւնը գիտութեան աստիճանին բարձրացուց, որով նաեւ իրաւամբ Հայր հոմեռոական լեզուաբանութեան կ'անուանուի։ Ինք՝ Հնդիկ–Եւրոպական չոկուած ծանօթ (Հնդիկ, Զանդիկ, Սլաւ, Ցոյն, Լատին, Գերմանական, Կելտական) լեզուներուն թէ քերականական և թէ բառական մասանց քննութիւնն երկայն աաեն իրեն զբաղում ընելէ ետեւ՝ կենացը վերջին ժամանակներն իւր ուշադրութիւնը միանգամայն մեր հայական բարբառոյն վրայ դարձուց և հաստատութեամբ ցուցուց որ մեր մայրենի լեզուն ալ՝ թէ իւր նիւթին և թէ կերպին կողմանէ՝ յիշեալ լեզուաց հետ մերձաւոր ազգակցութիւն ունի, անոնց մէկ քոյր լեզուն է. թէեւ ինքը, ինչպէս ընական էր, շատ քիչ բան կրցաւ քննել և քիչ ալ չսխալեցաւ։ Պոբբին սկսածն ուրիշ եւրոպացի հայագէտք յառաջ տարին և իրենց քննութիւններովն իրօք գտան ինչ ինչ, որոնց համար Հայ ազգը կրնայ իրենց շնորհակալ ըլլալ։ Բայց ստուգիւ սխալած չենք ըլլար եթէ հաստատենք որ Հայերէն լեզուն դեռ ըստ բաւականի քննութեան նիւթ չէ եղած և ստուգիւ նաեւ ասպատճառաւ օտարազգի քննիչները ծանր սխալանաց մէջ ինկած են, որ մէկ նկատմամբ այնչափ զարմանալի ալ չէ, վասն զի օտարը միշտ օտար է։

Գրքուկիս մատենագիրն ահաւասիկ յիշեալ սխալներն առ այժմ ըստ մասին ուղղելու դիտմամբ՝ բաւական ժամանակ Աստրիոյ մայրաքաղաքին մէջ համեմատական լեզուաքննութեան պարապելէն ետեւ՝ համարձակած է այս ելլել հետեւեալ փոքրիկ հրատարակութեամբն, զոր այլ և այլ պատճառք Գերմաներէն լեզուաւ շարադրելու ստիպած են զինք։ Գրքուկիս գլխաւոր առարկան, ինչպէս որ յառաջաբանին մէջ համառօտիւ գեղեցիկ նշանակուած ջակերտով, մեր գրաբար Հայերէնի ֆ գիրն է։ Մատենագիրը կը ջանայ ցուցնել (և ցուցմանը մեծ հաւանականութիւն տուած է), որ յիշեալ նշանագրին նախաւոր արժէքն ինչ էր. ուստի և Հայերէն լեզուի գրերուն տակաւ առած փոփոխման համեմատ՝ ազգակից լեզուաց նաեւ սուրիշ որ գրերուն ալ կրնար համեմատուիլ։ Ասոնց գլխաւոր նպատակն զատ փոքրիկ յաւելուածով մը սկիզբ ըրած է ցուցնելու թէ սխալ է քանի մը օտարազգի Հայագիտաց կարծիքը թէ Հայերէն լեզուն հին Պարսիկ կամ Զանդիկ լեզուաց էական նկարագիրն ունենայ։ Բովանդակ գրքոյկը թէեւ մասնական վախճան մըն է դիտած, սակայն և այնպէս Հայերէնին քանի մը էական ծանուցիչներն ալ երեւան կրցած է հանել։ Կը յուսանք որ մատենագիրն խոստմանը համեմատ՝ իւր մինչեւ հիմայ բրած և ասկէ ետեւ ալ ընելու հետազօտութիւններն հետզհետէ հրատարակելով մեր մայրենի վսեմ և հնութեամբ պատկառելի լեզուին ամբողջական էութիւնը կրնայ կատարեալ ծանօթացնել։

Դարձեալ չենք տարակուսիր որ այն Ազգին ուսումնական յառաջադիմութեան սիրող անձք՝ յարմար ժամանակին մեր բնիկ բառբառոցն իսկ իւր քննութեանց արգասիքն Ազգայնոց ալ պարտուպատշաճ կերպով հաղորդելու միտքն ունի։

1877 Դեկ. 25 Պ. Մ.
Քաղկեդոն

ԻԼԱՆԱԹ

Մօտիսթալբգ սէնատթընտա մէհարէթի միւսէլլէմէսի տէրքեար օլան Մատամ Թօսպաթեան, պուտէֆա պաղը թէվէճճիւհլէրինի գազանմըշ օլտուղու միւշթէրիլէրինին թէչվիգէյլէ Սթամպօլտա Գօսգա ճատտէսինտէ ճէվտէթ բաշանըն գօնաղը ալթընտա 68 նօմէրօլու մաղտզայը քիրալայըպ, գատընլարա մախսուս հէր նէվ ֆիստան վէ էլպիսէյի սայիրէ պիչիպ տիքտիյինի վէ քէղա շաբգալարըն բէք ալասընը վէ էրքէքլէրէ մախսուս ֆէվգէլ ատէ ֆրէնք կէօմէքլէրի տիքտիյինի, բաղպէթլու էհալիյէ իլան իտէր։

Ղազէթամզըն Պէյօղլունտա Պէօյուք ճատտէտէ քեային թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարընն քեաֆֆէսինտէ Ստամպօլ վէ Գալաթա սաթրճիլարընտա, վէ Օրթաքէյ վէ Պէշիկթաշ Բօսֆա իտարէխանէլէրինտէ վէ Պէօյուք տէրէտէ թիւթիւնճիւ Կոմիտաս վէ ֆէսճի Անտոն աղալարընտիւքքեանլարընտա վէ Պաղչէ–գաբուսունտա սուճու Պօղոս աղանըն տիւքքեանընտա սաթըլմագտա օլտուղու վէ ֆիյաթը 1 ղրուշլուգ գայմէ ազճէ օլտուղու խասէթէն իլան օլունուր։

—

Ղազէթամզըն էսկի նումէրօլարը պունտան պէօյլէ այնէն պագըր ագճէ 60 բարաեա, վէ միւսթէնա օլարագ պաղը նումէրօլար պիր պէշլիք վէ հաթթա պիր իքի նումէրօ տախի պիր օնուգ գայիմէյէ ֆիրուխթ օլունաճաղը իխթար օլունուր։

—

ԹՈՐԻՍ ԼԷՈՆԻ

ԳՐԵՑ

ՍԵՐԵՆԱՆՑ

Սոյն գեղեցկահիւս վիպասանութենէն՝ որոյ պատմական աղբիւրը Ռուբինեան հարստութենէն առնուած է, և որ Քրիստոսի 1145 թուականին Հայոց Կիլիկիոյ մէջ վերստին ձեռք բերած իշխանական մեծութեան ճշգրիտ պատկերն է, ամէն հայ պէտք է փութայ մի օրինակ ունենալ։

Կը ծախուի ամէն հայ գրավաճառաց քով։

Գին 2 ֆրանք։

—

ԱԶԳԱՑԻՆ
ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
Վարժապետական ժողովի մէջ
խօսուած ճառեր

Գիրն մի ոտասնց թղթադրամ

Այս երկու գիրքերու հեղինակը, Պ. Մինաս Զերազ, իւր ազատ գաղափարները ազգին մէջ ծաւալելու համար, ապագրական ծախքէն պակաս գին դրած է վերոյիշեալ գործերուն։ Կը հրաւիրեմք ժողովուրդը օգուտ քաղել այս առիթէն։

Կը ծախուին ամէն գրավաճառաց քով։

ՄԻԻՏԻՐԻ ՂԱԶԷԹԱ
Ա Ա.

ՄԱԹՈՒԱՑԸ Ե. ԴԱՎԱԹԵԱՆ
Մեծանպոյտա Գիւղաքաղաքի խանը Ն. 26